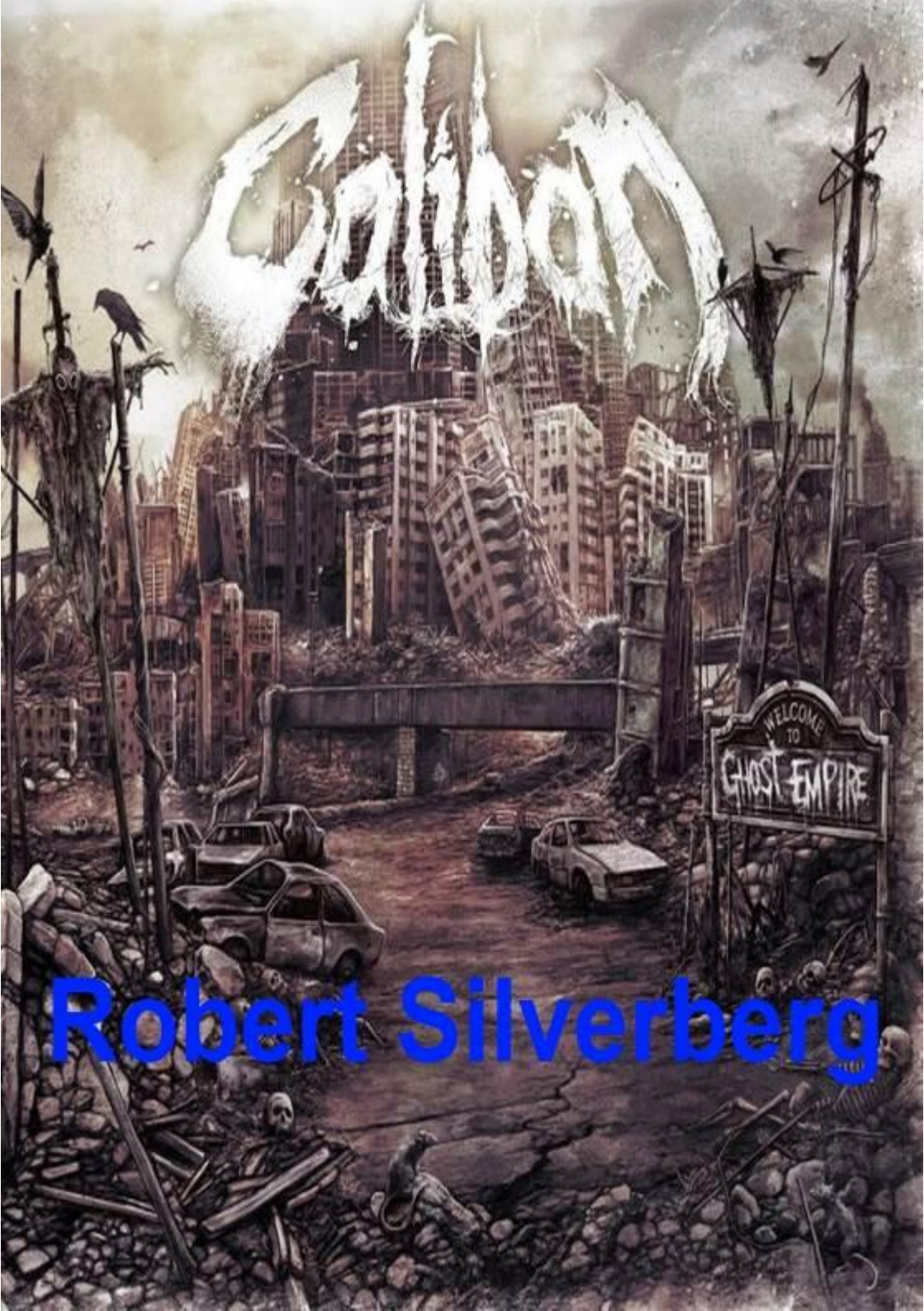
Caliban
WELCOME TO
GHOST EMPIRE
Robert Silverberg

Robert Silverberg

CALIBAN[1]

[1] Originalul „*Caliban*" publicat prima oară în 1972 în *Infinity Three*. Premii: 1973, Locus Poll Award - Best Short Fiction (locul: 12). În românește apare în revista „*Povestiri Științifico-Fantastice ANTICIPAȚIA*", nr. 12-13/2013, în traducerea lui Mihai-Dan Pavelescu.

Toți și-au schimbat chipurile după un model standard.

Este ultimul lucru, care nu trebuie confundat cu ultimul Lucru. Ultimul Lucru sunt eu. Ultimul lucru, ultima modă, ultima nebunie pentru ei este să-și schimbe fețele după un model standard. Nu știu cum se face, dar bănuiesc că-i ceva genetic, cu ARN și ADN. Retroactiv însă. Toți au păr blond, ondulat și ochi albaștri, scânteietori. Chipuri prelungi, cu pomeții obrajilor accentuați. Chiar și negrii sunt așa: buze subțiri, ochi albaștri, păr blond, ondulat. Acum, toți seamănă între ei. Brava lume arianizată. Întreaga noastră planetă. Cu excepția mea! A mea-a-a-a!

Sunt imperfect. Sunt mânjit. Sunt de neiertat. Sunt ultimul Lucru.

Vrei să te-mpreunezi cu mine? a întrebat Louisiana. Ești atât de ciudat. Ești atât de frumos! Oh, cât te doresc, ființă străină care vii dintr-un timp străin! Orificiile mele îți aparțin.

Oferta era meritorie. Am stat puțin pe gânduri, reflectând că ar putea să încerce să mă înjosească. În cele din urmă, am anunțat-o că accept. Am mers la un copulatorium public. Louisiana este mai înaltă decât mine și părul ei este un torent de aur tors. Are ochii albaștri și chipul prelung. Cred că are în jur de douăzeci și trei de ani. În copulatorium și-a dizolvat hainele și a rămas goală înaintea mea. În ziua aceea purta părul pubian blond, iar pântecele îi era neted și tare. Sânii îi erau rotunzi și ușor alungiți, cu sfârcurile foarte mici. Dă-i drumul, a spus ea, dizolvă-ți hainele.

Mi-e teamă, i-am răspuns, pentru că am un trup urât și-ți vei bate joc de mine.

Nu ai un trup urât, a spus ea. Este ciudat, dar nu-i urât.

Este urât, am insistat eu. Am picioarele scurte și curbate în afară,

iar coapsele îmi sunt musculoase. Sunt acoperit peste tot de păr negru. Ca o maimuță. Iar pe burtă am o cicatrice hidoasă.

O cicatrice?

Când mi-au scos apendicele, i-am explicat.

Asta a excitat-o mai mult decât orice probabilitate. Sfârcurile i s-au întărit și s-a îmbujorat la față.

Apendice? Ți-au scos apendicele?

Da, am spus, pe când aveam paisprezece ani, și am rămas cu o cicatrice roșie și urâtă pe abdomen.

În ce an se întâmpla asta? a întrebat ea.

Cred că în 1967, am răspuns.

A izbucnit în râs, a bătut din palme și a început să danseze în jurul încăperii. Sânii îi săltau în sus și în jos, dar, în curând, părul ei lung și mătăsos i-a acoperit, lăsând să se întrevadă numai sfârcurile roz, ca niște năsturei. 1967! a strigat ea. La paisprezece ani! Ți-au scos apendicele! 1967!

Apoi s-a întors către mine și a rostit: Cred că în 1967 s-a născut bunicul meu. Cât de vechi ești! Bunicul spiral de partea contra-moleculară. Nu-mi dădusem seama că ești atât de vechi.

Vechi și urât, am spus eu.

Nu urât, doar ciudat, a spus ea.

Ciudat și urât, am spus eu. Ciudat de urât.

Noi credem că ești frumos, mi-a răspuns Louisiana. Acum, vrei să-ți dizolvi hainele? Nu mi-ar plăcea să mă-mperechez cu tine îmbrăcat.

Uite, am zis și m-am expus cu îndrăzneală. Picioarele crăcănate. Pieptul păros. Stomacul cicatrizat.Umerii musculoși, gâtul scurt. Îmi văzuse fața strâmbă, îmi putea vedea la fel de bine și trupul. Dacă asta dorește.

S-a aruncat asupra mea, gemând și icnind.

Cum arăta Louisiana înainte de schimbare? Avea părul tern, în șuvițe, buze groase, nas coroiat, sprâncene negre, stufoase, fără bărbie, respirația mirositoare, un sân mai mare decât celălalt, platfus, dinți stricați, perișori negri în jurul sfârcurilor, buric proeminent, prea multe gropițe în fese, coapse slăbănoage, vene groase și albastre pe pulpe, urechi clăpăuge? Pentru ca apoi să-i facă tratamentul de omogenizare și să rezulte ființa aurie de astăzi? Cât a durat? Cât a costat? Guvernul a finanțat operațiile? Au fost implicate corporații? Cum s-au desfășurat lucrurile în țările socialiste? A existat cineva care să nu dorească să fie transformat? Poate că Louisiana s-a născut chiar așa. Poate că frumusețea ei este naturală. În orice societate există câțiva cu frumusețe naturală.

Dr. Habakkuk și senatorul Mandragore au petrecut multă vreme cu mine în Palatul Oglinzilor. Mi-au așezat pe cap o cască din plastic verde, astfel încât toate cuvintele mele să se înregistreze cu tonul și intensitatea exacte. Vorbește-ne, au spus. Suntem fascinați de accentul tău străvechi. Ne extaziază mirosurile tale primitive. Îți dai seama că ești unicul reprezentant al coșmarului din care ne-am trezit? Povestește-ne, m-a îndemnat senatorul, despre civilizația

voastră brutală și competitivă. Descrie-ne detaliat distrugerea mediului. Explică-ne natura rivalităților naționale. Compară metodele conducerii politice din Uniunea Sovietică și Statele Unite. Analizează implicațiile sociologice ale primului zbor spre Lună. Dorești droguri psihedelice? Louisiana ți s-a părut satisfăcătoare sexual? Ne bucurăm că te avem aici. Te considerăm o avuție spirituală unică. Vorbește-ne despre ieri-urile de ieri și te vom asculta atenți și fascinați.

Louisiana spune că are optzeci și șapte de ani. Trebuie s-o cred? Emană prospețimea primăverii. Nu, insistă ea, am optzeci și șapte de ani. M-am născut la 11 martie-alternativ 2022. Asta te deprimă? Te sperie vârsta mea? Vezi ce piele netedă am? Vezi cum îmi strălucesc dinții? De ce ești atât de tulburat? La urma urmei, sunt mult mai tânără decât tine.

Am înțeles că, în unele cazuri, marea transformare a necesitat operații chirurgicale complexe. Transplante de cornee și rearanjarea structurii faciale. Multe organe au fost schimbate. Oamenii aceștia n-au multe caracteristici de permanență. Își modifică întruna părți din corpurile lor, pentru alte părți, noi și îmbunătățite. Mi s-a spus că la unele grupări mai avansate a devenit curentă utilizarea interfețelor cu membre mecanice, pentru ca noile brațe și picioare să poată fi cuplate

direct. Într-adevăr, este o epocă uluitoare. Cu toate acestea, femeile lor par a se împreuna în aceleași feluri: genunchii sus coapsele desfăcute, pe partea dreaptă cu piciorul stâng îndoit, spatele la bărbat și genunchii ușor îndoiți etc. etc. etc. S-ar fi putut crede că în atâta timp ar fi fost în stare să inventeze ceva nou. Poate însă că posibilitățile de inovare în domeniul erotic sunt limitate. Pot sugera ceva? Ce-ar fi dacă femeia și-ar decupla ambele brațe și ambele picioare, oferindu-i bărbatului numai trunchiul? Neajutorată! Vulnerabilă! Chintesența feminității! Va trebui să vorbesc cu Louisiana. Ghinionul meu ar fi ca brațele și picioarele ei să nu se decupleze.

În prima para-miercuri din fiecare lună, locotenentul Hotchkiss îmi ține lecții de respirație în imersie. Mergem la unul din cele mai adânci subniveluri ale Clădirii Extravagante, unde există o piscină specială, hiperoxigenată, exclusiv pentru începători, rotundă și deloc adâncă. Apa scânteiază ca opalul. De obicei, bazinul este ticsit de copii, dar locotenentul Hotchkiss aranjează să pot avea ore privat, deoarece mă sfiesc să-mi dezvălui trupul. Lecțiile seamănă perfect între ele. Locotenentul Hotchkiss coboară pe scara lină care duce în bazin. Este mai înalt decât mine, are părul auriu și ochii albaștri. Uneori, întâmpin dificultăți în a-l deosebi de dr. Habakkuk, sau de senatorul Mandragore. Într-un moment de pauză, locotenentul îmi destăinuie că are nouăzeci și opt de ani, și deci nu-i tocmai contemporan cu Louisiana, deși ea a făcut aluzia că, în trecut, i-a permis de mai multe ori locotenentului să-i fertilizeze ovulele. Mă îndoiesc însă, deoarece în epoca actuală reproducerea este destul de rară și ce probabilitate există ca ea să-i fi permis locotenentului să facă asta de mai multe ori? Presupun că ea crede că, spunându-mi asemenea lucruri, îmi va deștepta sentimente de gelozie, știind că

anticii primitivi erau adesea geloși. Locotenentul Hotchkiss începe să intre în apă. Îi ajunge la ombilic, la pieptul lat și spân, la gât, la bărbie, la nările subțiri și sensibile. Se afundă și se deplasează pe fundul bazinului. Prin apa de opal, văd cum îi scânteiază părul auriu. Rămâne sub apă opt sau douăsprezece minute, ridicând uneori mâinile, pentru a-mi indica unde se află. Apoi iese la suprafață. Din nări îi curge apă, dar nu pare să se sufoce. Haide, îmi spune. O poți face și tu. Este pe atât de simplu pe cât pare. Mă cheamă spre scară. Orice copil o poate face, mă asigură el. Totul este o chestiune de curaj și autocontrol. Clatin din cap. Nu, rostesc eu, trebuie să fie ceva în legătură cu modificările genetice. Plămânii mei n-au posibilitatea de-a lucra în apă, așa cum bănuiesc că au ai tăi. Locotenentul râde. Haide, haide, intră în apă. Cobor pe scară. Cum mai sclipește și scânteiază apa! Îmi ajunge la ombilic, la pieptul acoperit cu păr negru, la gât, la bărbie, la nările late și groase. Respir, mă înec și tușesc; mă reped în sus pe scăriță, zbătându-mă să ajung la aer. Cu apa ca un plumb în plămâni, mă prăbușesc epuizat pe pardoseala de marmură și plâng, Nu, nu, nu, e imposibil. Locotenentul Hotchkiss vine lângă mine. Trupul lui este fără cusur. Îmi spune: Trebuie să încerci să-ți dezvolți atitudinea corespunzătoare. Totul se datorează prejudecăților tale. Să te gândești mai pozitiv la respirația subacvatică. Nu-ți dai seama că reprezintă un pas evolutiv important, unul dintre lucrurile acelea mărețe și glorioase care ne separă specia de australopiteci? Haide sus. Încearcă din nou. Tot timpul, gândește-te pozitiv. Poartă în minte deosebirea dintre tine și strămoșii noștri sălbatici. Intră. Hai. Hai. Și eu intru. Iar după câteva clipe, țâșnesc din apă tușind și scuipând. Asta se întâmplă în prima para-miercuri din fiecare lună. Același lucru de fiecare dată.

Când vorbiți la telefon și legătura se întrerupe brusc, nu vă temeți că persoana de la celălalt capăt al firului va crede că i-ați închis telefonul? O suspectați pe ea c-a întrerupt legătura? Asemenea probleme sunt necunoscute aici. Oamenii aceștia vorbesc foarte puțin la telefon. Uneori Louisiana afirmă că în această epocă am depășit simpla comunicare.

În ochii mei, oamenii aceștia își prezintă epoca strălucitoare de plastic în perspectiva istorică optimă. Ei trebuie s-o vadă ca fiind prezentul, care este întotdeauna același. Dar pentru mine, ea reprezintă viitorul, așa încât ocup poziția paralaxei adevăratului observator: eu pot spune, cândva era așa și acum este *așa.* Ei îmi prețuiesc acest dar. Mă apreciază. Oamenii vin de pe alte continente ca să-mi atingă chipul cu degetele, îmi spun cât de mult îmi admiră asimetria. Și-mi pun multe întrebări. Cei mai mulți mă întreabă însă despre epoca lor. Întrebări precum:

Te ispitește să fii păstrat în biostază?

Centrala de fuziune te-a copleșit prin posibilele implicații ale puterii ei?

Poți defini interconexiunea creier-calculator ca fiind o experiență extatică?

Ești de acord cu modificarea sistemului solar?

Desigur, mai există și cei ca dr. Habakkuk și senatorul Mandragore, care cer și mai mult capacităților mele critice. Ei pun întrebări precum:

Durata scurtă a vieților voastre a fost un obstacol în calea dezvoltării instinctelor morale?

Găsești degustătoare standardizarea chipurilor?

Care ți-a fost răspunsul emoțional la vederea excrementelor unor animale sălbatice pe străzi?

Poți cuantifica intensitatea sentimentelor tale referitor la perenitatea instituțiilor omenești?

Fac ce pot ca să le servesc necesitățile. Adesea îmi este greu să le răspund în moduri lesne de înțeles, dar mă străduiesc. Uneori mă întreb dacă nu i-ar fi ajutat mai mult chestionarea unui Neanderthalian. Sau a unuia dintre australopitecii locotenentului Hotchkiss. Poate că nu sunt suficient de primitiv, deși am și eu charisma mea.

Prima zi a fost înspăimântătoare. Am văzut unul dintre ei, cu chipul prelung și toate chestiile celelalte, și l-am putut accepta, dar, tocmai atunci, un altul a intrat în odaie, să-mi facă o injecție, și semăna perfect cu primul. Gemeni, am gândit, doctorii mei sunt gemeni. Apoi a sosit al treilea, al patrulea și al cincilea. Aceeași față, aceeași față de căcat. Închipuiți-vă disperarea mea, eu cu nasul borcănat, cu dinții neregulați, cu sprâncenele împreunate, cu obrajii ciupiți de vărsat, zăcând în mijlocul adunării aceleia de perfecțiune. M-am simțit cu totul nelalocul meu. Până atunci nu mă interesase niciodată cum arătam - la urma urmelor, este o lume imperfectă și toți avem neajunsurile noastre, însă nenorociții ăștia n-aveau nici măcar un defect și-mi venea greu să accept situația. M-am crezut inteligent, am spus: Sunteți copii ale aceluiași șablon genetic, nu? Progresele înregistrate în medicină au făcut posibilă multiplicarea infinită a informației genetice și voi cinci aparțineți aceleiași clone, așa-i? Câțiva dintre ei mi-au răspuns: Nu, nu-i așa, în realitate nu există nicio legătură între noi, dar în meta-săptămâna trecută am decis, în mod independent, să ne standardizăm înfățișarea conform actualului model favorit. După aceea, alți trei-patru au intrat în cameră, să se uite la mine.

La început îmi repetam într-una: *În țara frumosului, urâtul este împărat.*

Louisiana a fost prima cu care am avut o legătură sexuală. Am mers frecvent la copulatoriumul public. Se excita ușor și era destul de pătimașă, deși, după câteva luni, prietena ei, Calpurnia, m-a informat că Louisiana lua droguri provocatoare de orgasm înainte de a se împreuna cu mine. Am întrebat-o pe Calpurnia care era motivul și a devenit stânjenită. Furios, am trântit-o și m-am aruncat peste ea. Da, a strigat, violează-mă, siluiește-mă! Contracțiile ei viguroase m-au uluit. În dimineața următoare, Louisiana m-a întrebat dacă am observat cum, înainte de contactul nostru sexual, Calpurnia a înghițit o pastilă purpurie micuță. Chipul Calpurniei este identic cu al Louisianei, dar sânii îi sunt mai depărtați. De asemenea, am avut relații sexuale cu Helena, Amniota, Drusilla, Florinda și Vibrissa. Înaintea fiecărei împreunări, le întreb cum le cheamă, ca să nu fac greșeli.

La asfințit au programat o oră de ploaie roșie și verde și l-am întrebat pe senatorul Mandragore despre modul în care am fost adus în această epocă. Am fost transportat în timp? Adică, ființa mea fizică a fost purtată din *atunci* în *acum?* Sau murisem și fusesem păstrat într-o criptă criogenică, până când ei mă resuscitaseră și mă înnoiseră? Sau, poate, sunt o reconstrucție genetică totală, obținută din câteva fragmente de țesut somatic străvechi, descoperite în vreo urnă barocă? Poate reprezint doar interpretarea simulată și stilizată a unui bărbat din secolul XX, produsă de un calculator. Cum s-a procedat, senatorule? Cum s-a procedat? Ploaia a încetat. Lăsând bălțoace elegante, de nuanțe încețoșate, în locurile pentru bălțoace.

Plimbându-mă pe bulevardul Venus, braț la braț cu Louisiana, mi s-a părut că am zărit alt bărbat cu chip asemănător mie. A fost doar o străfulgerare: o figură întunecată, sprâncene groase, peri pe obraji, capul aplecat sfidător înainte între umerii masivi. A dispărut însă, după colț, înainte de a-l fi privit mai bine. Louisiana a sugerat că abuzam de halucinogene. Am mers la un teatru subacvatic și ea a înotat pe sub mine, ca un peștișor de aur, iar luminile rotative i-au sclipit pe globurile feselor.

Aceasta, mi-a spus Vibrissa, este o demonstrație a augmentării capacității mentale. Vreau să-ți arăt dimensiunile potențialului uman. Citește-mi orice pasaj dorești din Shakespeare, iar eu ți-l voi repeta cuvânt cu cuvânt și apoi îți voi oferi analiza textului. Încercăm? Bine, am încuviințat, am atins ușor cu unghia cubul Shakespeare, textul a apărut și am citit cu glas tare, *Tot ce cutează-un om, cutez: Tu vino-n chip de urs păros din ghețuri, De rinocer, de tigru din Hircana, Ia-ți orice-nfățișare-afară de-asta, Și nervii-mi vajnic nu vor tremura*[2]**.** Imediat, Vibrissa mi-a recitat fără greșeală versurile și le-a

[2] Macbeth, actul III, scena 4 - MACBETH: *Tot ce cutează un om, cutez:/ Tu vino-n chip de urs păros din ghețuri,/ De rinocer, de tigru din Hircana,/ Ia-ți orice-nfățișare afară*

interpretat ca dovezi ale invidiei penisului, oferind referințe din Seneca și Strindberg. Am fost impresionat, totuși niciodată n-am fost ceea ce numiți un intelectual.

În ziua evenimentelor lunecării-pe-zăpadă, am văzut, în mod clar și fără posibilitate de ambiguitate sau confuzie, doi indivizi separați care-mi semănau. Oare mai importă din cei aidoma mie pentru amuzament? Dacă-i așa, sunt nemulțumit. Mă încântă statutul de unicat.

I-am spus doctorului Habakkuk că doresc să solicit transformarea la norma facială a societății. Fă-mi, i-am zis, transplantul, sau manipularea genetică, sau ce-o fi. Vreau să fiu blond, să am ochii albaștri și trăsăturile regulate. Vreau să arăt ca tine. Dr. Habakkuk a zâmbit larg și a clătinat din capul tânăr și auriu. Nu, mi-a spus el. Iartă-ne, dar ne placi așa cum ești.

Uneori visez lumea dinainte, mă gândesc la automobile și la pastramă, la impozite, gălbenele și coșuri, la asigurări și la venitul național brut. Îmi includ printre amintiri copilăria, părinții, nevasta, dentistul, fiica mai mică, biroul, periuța de dinți, câinele, umbrela, tipul favorit de bere, ceasul, robotul telefonic, vecinii, fonograful, ocarina. Toate acestea au dispărut. În copulatorium, izbindu-mi carnea de a Drusillei, mă întreb dacă ea n-ar putea fi una dintre urmașele mele. Undeva, în această civilizație, trebuie să am urmași, și de ce n-ar fi tocmai ea? Ea îmi cere să execut un act simultan de

---

asta,/ Și nervii-mi vajnic nu vor tremura./ Fii iarăși viu și-nfruntă-mă-n pustie/ Cu spada ta de mă codesc și tremur,/ Numește-mă un păpușoi de fată./ Afară, umbră groaznică, afară,/ Batjocură fără de trup! - Traducere de Ion Vinea (n. red.).

perversiune orală și-i explic că n-aș putea face așa ceva cu propria mea stră-strănepoată.

Considerând natura extraordinară a stresului impus asupra mea, cred că de cele mai multe ori rămân destul de calm. Continui să fiu stânjenit de aspectul meu, dar pretind contrariul. Adesea umblu gol, așa cum fac ei. Dacă nu le plac membrele mele neproporționate sau părul de pe corp n-au decât să nu privească.

Uneori râgâi, mă scarpin sub braț sau fac alte lucruri primitive pentru a le reaminti că eu sunt omul autentic provenit din antichitate. Deoarece acum nu mai există îndoială, am imitatori. Sunt cel puțin cinci. Calpurnia neagă, dar nu sunt naiv.

Dr. Habakkuk a anunțat că pleacă în vacanță în Carpați și se va întoarce după 14 iunie-surogat. În această perioadă de nevoile mele se va ocupa dr. Clasp. Acesta intră în apartamentul meu și remarc uluitoarea lui asemănare cu dr. Habakkuk. Mă întreabă: Dorești ceva? și-i spun că vreau să mă opereze, ca să arăt ca toți ceilalți. Îi zic că m-am săturat să par bestial și primitiv. Spre surprinderea mea, dr. Clasp îmi surâde călduros și spune că se va ocupa imediat de cele necesare, deoarece altfel ar încălca principiile sale potrivit cărora nici un organism nu trebuie lăsat să sufere. Sunt dus în sala de operație și mi se administrează un anestezic amar. După un timp sunt trezit și transportat într-o încăpere cu oglinzi, să mă admir. Așa cum am cerut, m-au refăcut în unul dintre ei, blond, cu ochi albaștri, trup suplu și agil și chip superb de simetric. Dr. Clasp a apărut după o vreme și, stând unul lângă celălalt, păream gemeni. Cum îți place? m-a întrebat. Mi-au dat lacrimile și i-am spus că era cea mai frumoasă clipă din viața mea. Dr. Clasp m-a strâns de umăr și a rostit. De fapt, nu sunt dr. Clasp, ci dr. Habakkuk și n-am plecat nici

măcar pentru o clipă în Carpați. Episodul acesta a fost o fațetă a analizei pe care o facem șablonului tău de răspunsuri.

Louisiana a fost uluită de aspectul meu schimbat. Tu ești cu adevărat el? m-a întrebat întruna. Tu ești cu adevărat el? O să-ți dovedesc, i-am răspuns și am pătruns-o cu vechiul meu elan preistoric, gâfâind și mușcându-i sânii. Ea s-a eliberat cu o mișcare scurtă din pelvis și a fugit din odaie. N-o să mă mai vezi niciodată, mi-a strigat, dar eu am înălțat din umeri și am spus: Și ce dacă? Pot vedea altele ca tine. N-am mai văzut-o niciodată.

Așa că s-au schimbat toți după noul model standard. Transformarea s-a petrecut gradat, în câteva luni, dar acum a luat sfârșit. Sprâncenele lor groase, obrajii ciupiți de vărsat, piepturile păroase. Este ultimul lucru. Mă strecor pe străzile aglomerate și văd numai chipuri care-mi oglindesc urâțenia. Însă, desigur, eu nu mai sunt urât. Sunt simetric, sunt perfect și sunt unic. Nu-l pot găsi pe dr. Habakkuk iar dr. Clasp se află în Pirinei; senatorul Mandragore a fost învins în alegeri. De aceea trebuie să rămân frumos. Merg printre ei. Toți sunt la fel. Buze groase dinți neregulați nasuri strâmbe. Cât îi disprețuiesc! Eu sunt cel de aur. Și toți râd de mine. Toți! Își bat joc de mine. De mine-e-e-e!

Traducere de Mihai-Dan Pavelescu
Robert Silverberg, *Caliban,* 1971

Caliban